

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Bilaga SLU.ua. SLU.ua.2026.1.1-375

Budgetunderlag 2027-2029

Inledning

SLU:s budgetunderlag utgår från universitetets uppdrag enligt myndighetsinstruktionen. De äskanden som framförs görs med hänsyn tagen till riksdagens beslut om anslag för 2026 och regeringens beslut om regleringsbrev för 2026.

SLU föreslår följande satsningar avseende anslag 1:22, utgiftsområde 23:

Ändamål	För perioden 2027-2029
Fortlöpande miljöanalys - Artinventering av skog, EU-direktiv - Utökat uppdrag SLU Skogsskadecentrum samt ungskogsinventering - PFAS, krävs medel för metodutveckling Totalt inom fortlöpande miljöanalys för perioden:	 30 mnkr 36 mnkr 21 mnkr 87 mnkr
Forskning SLU gör en kraftsamling i norra Sverige, Norra Livsnoden. Forskningsuppdrag om säl- och skarv Totalt inom forskning för perioden:	 24 mnkr 4,1 mnkr 28,1 mnkr
Utbildning SLU satsar på studentrekrytering och gör en översyn av utbildningsutbudet. Regeringens anslag för studentinflytande behöver ökas för att upprätthålla självständiga studentkårer.	
Totalt SLU för perioden	115,1 mnkr

Sammanfattning

SLU:s uppdrag är att ”bedriva forskning samt utbildning på forskarnivå, avancerad nivå och grundnivå inom jord- och trädgårdsbruk, landskapsplanering, livsmedelsproduktion, naturvård, skogsbruk och vedråvarans förädling, fiske och vattenbruk samt veterinärmedicin och husdjursskötsel. Dessutom ska SLU bedriva fortlöpande miljöanalys” (SFS 1993:221).

SLU:s forskning, utbildning och miljöanalys har goda förutsättningar att bidra till långsiktigt hållbara produktionssystem som kan stärka landsbygden och dess näringar i hela landet. Forskningsresultat från SLU genererar innovationer och ökar kunskap som tydligt bidrar till

en växande bioekonomi och energi- och livsmedelsförsörjning, något som blir allt viktigare i ett förändrat klimat och i det förändrade säkerhetspolitiska läget.

Kunskap om skogsbestånd, arter och tillståndet i mark och vatten krävs för att kunna utveckla och på ett hållbart sätt tillvara naturresurserna, främja en växande bioekonomi samtidigt som miljö- och klimatmålen uppnås. Dessutom krävs sådana underlag för att kunna uppfylla de åtaganden Sverige har gentemot EU. Sådan kunskap genereras av SLU, till stor del genom den fortlöpande miljöanalysen vari Riksskogstaxeringen och Artdatabanken ingår.

SLU:s huvudorter är Alnarp, Umeå och Uppsala, men verksamheten bedrivs över hela landet; på forskningsstationer, försöksparker och forskningsladugårdar. Regeringen har i juli 2025 givit Jordbruksverket i uppdrag att föreslå åtgärder för att stärka livsmedelsproduktionen i norra Sverige. SLU har deltagit i Jordbruksverkets arbete med genomförande av uppdraget. I Jordbruksverkets rapport påpekas att tillgången till relevant forskning som speglar de förutsättningar som råder där är en viktig förutsättning för utvecklingen av jordbruket i norr. SLU vill genom kunskapsutveckling bidra till att stärka livsmedelsproduktionen i norr liksom i hela Sverige. SLU kommer därför att stärka sin närvaro i norra Sverige genom en satsning på Röbäcksdalen, Umeå, i samverkan med andra regionala aktörer.

Hanteringen av PFAS är en prioriterad fråga för många kommuner och som kräver ökad kunskap och förbättrade reningstekniker för att säkra dricksvattnets kvalitet, skydda hälsa och uppfylla lagkrav. Inom den fortlöpande miljöanalysen har SLU en framstående position vad gäller att identifiera, källspåra och rena dricksvatten från PFAS. SLU bedömer att en förstärkning krävs för att svara upp mot de förväntningar som uttalas från kommuner och andra aktörer.

Genom sina framtidsplattformar *SLU Future Food* och *SLU Future One Health* har universitetet goda möjligheter att bidra till landets civila beredskap, och då särskilt avseende livsmedelsförsörjning och livsmedelsberedskap i bred bemärkelse. Livsmedelsberedskap är därför det främsta fokusområdet för SLU:s bidrag till regeringens satsning på Campus totalförsvar.

SLU har i uppdrag att ge ett antal unika yrkesexamina och SLU:s studenter får en specialisering som andra lärosäten inte kan erbjuda. Hösten 2026 startar den nya civilingenjörsutbildningen i bioresurssystem samt ett grönt, naturvetenskapligt basår i norra Sverige som förhoppningsvis kommer att intressera nya grupper av ungdomar för SLU:s utbildningar.

Förslag till finansiering

Ovanstående anslagsförändring gällande anslag 1:22, utgiftsområde 23 uppgår till 115,1 mnkr för perioden.

SLU är en fastighetsförvaltande myndighet med uppdrag att förvalta lantbruks- och skogsfastigheter för forskning och undervisning.

SLU avser att avyttra fastigheter för bostadsändamål som idag till största delen är uthyrda till privatpersoner. Ingen forsknings- eller undervisningsverksamhet nyttjar bostadsbyggnaderna idag. Värdet av dessa fastigheter uppgår till ca 23 mnkr.

I 5§ i förordning 1996:1190 om överlåtelse av statens fasta egendom, m.m. anges att SLU får besluta om försäljning av fast egendom som de förvaltar inom eller utom landet om egendomens värde inte överstiger 5 mnkr. Enskilda bostadsfastigheters värde i SLU:s bestånd överstiger endast i undantagsfall 5 mnkr varvid SLU kan fatta beslut om avyttring om de flesta av bostäderna i beståndet. Även om majoriteten av de bostäder som avses avyttras har ett värde under 5 mnkr är det totala försäljningsvärdet betydande. SLU kommer därför innan start av försäljningar att informera Landsbygds- och infrastrukturdepartementet att så kommer att ske. Ett samråd med berörda kommuner eller statlig myndighet kommer att genomföras samlat för alla bostadsfastigheter innan försäljning.

Kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) föreskriver i 5 kap hur försäljningsintäkter får disponeras. Avser försäljningen fast egendom ska överskott av försäljning i regel redovisas mot inkomstittel.

SLU hemställer till regeringen om att få behålla intäkterna från bostadsförsäljningarna som del av finansieringen av ovanstående förslag till anslagsförändring avseende anslag 1:22, utgiftsområde 23.

1 Fortlöpande miljöanalys

Ny lagstiftning ställer ökade krav på miljöanalyser, och SLU:s uppdrag inom den fortlöpande miljöanalysen är att leverera expertstöd, inventeringar och underlag. SLU föreslår följande satsningar:

Skoglig artinventering	30 mnkr
Utökat uppdrag Skogsskadecentrum samt utökad ungskogsinventering	36 mnkr
Metodutveckling för att identifiera, rena och spåra PFAS i dricksvatten	21 mnkr
Beräknat ökat resursbehov för perioden 2027-2029:	87 mnkr

Skoglig artinventering

SLU startade 2024 tillsammans med Skogsstyrelsen ett utvecklingsprojekt för att ta fram en ny stickprovsbaserad övervakning av naturvårdsarter i skog. I dag finns artdata från många spridda källor – forskningsprojekt, naturvård, skogsbolag och medborgarrapportering – men dessa bygger ofta på olika, ibland subjektiva inventeringsmetoder som ger bra underlag för dessa platser men inte representerar mer än de faktiska lokaler som undersökts. Det gör att informationen inte är jämförbar eller representativ på nationell nivå. Vissa objektiva data finns från nationella stickprovsinventeringar som Riksskogstaxeringen och NILS lövskogsinventering, men dessa täcker få naturvårdsarter och ger otillräckligt underlag för ovanliga arter.

Det saknas idag tillräckligt underlag för att beskriva hur tillståndet i svenska skogar ser ut avseende biologisk mångfald. Nya EU-regelverk – exempelvis markdirektivet och Naturrestaureringslagen samt rapportering inom EU:s Art- och habitatdirektiv ställer ökade krav på att Sverige kan beskriva och följa upp tillståndet i skogen.

Det finns därför ett tydligt behov av mer objektiva och heltäckande data om fler arter, särskilt sådana som används för naturvårdens och skogsbrukets indikatorer. Nationellt behövs dessa för att följa populationstrender, och därmed utgöra ett konkret mått på nyttan med skogsbrukets och naturvårdens insatser för att gynna biologisk mångfald.

Utvecklingsprojektet visar att stickprovsinventeringar kan användas även för ovanliga arter genom kombinationen av öppna kartprodukter, fjärranalys och innovativ stickprovsdesign. Ett representativt nationellt stickprov skulle ge en första samlad bild av hur vanliga naturvårdsarterna är och i vilka miljöer de förekommer, t.ex. i skyddade områden, naturhänsyn eller äldre brukad skog. Ett långsiktigt övervakningsprogram skulle ytterligare öka värdet genom att visa trender över tid och kunna bidra till utveckling av artbaserade kvalitetsindikatorer.

För att uppfylla de åtaganden Sverige har mot EU samt kunna planera nyttjandet av skogen utifrån hur våra skogar faktiskt ser ut med avseende på biologisk mångfald behöver de befintliga inventeringarna i skogen kompletteras och stärkas. Samhället och skogsnäringen satsar stora resurser på olika åtgärder för att bevara biologisk mångfald. Att följa upp förändringar, såsom restaureringsåtgärder, inom högt prioriterade livsmiljöer kan bli mycket kostsamt om alla objekt ska övervakas. För att begränsa kostnaderna, men samtidigt få tillförlitliga svar på de frågor som ställs, behöver ett urval göras. Ett stickprovsförfarande utgör då ett objektivet och effektivt sätt att välja ut områden.

SLU föreslår att 5, 10 respektive 15 miljoner kronor äskas under tre år för att bygga upp inventeringen, och därefter 15 mnkr årligen.

Nya uppdrag till SLU i enlighet med Skogsutredningen

SLU har den 8 december 2025 överlämnat yttrande rörande betänkande SOU 2025:93. Utredningen har ett antal förslag som rör SLU:s verksamhet och som SLU i yttrandet har tillstyrkt.

Utökat uppdrag för SLU skogsskadecentrum att jobba mera med plantskolor och fröplantager (8.2.2 i SOU 2025:93)

Utredningen föreslår att SLU ges i uppdrag att i samverkan med Skogsstyrelsen och Skogforsk, utöka sin verksamhet till att också genomlys och bygga upp kompetens om skadesituationen i fröodlingar och skogsplantskolor och ta fram lösningar på problemen. Utredningen föreslår vidare ett uppdrag till SLU att i samverkan med Kemikalieinspektionen ta fram studier och modeller för att analysera riskerna av bekämpningsmedel i fröodlingar och skogsplantskolor.

Det finns idag ett starkt behov av att säkra svensk produktion av skogsfrö och plantor för att kunna försörja svenskt skogsbruk. Situationen kan betraktas som kritisk då flertalet traditionella växtskyddsmedel inte längre får användas. Det finns ett brett stöd i sektorn för att SLU Skogsskadecentrum får en större roll i att ta fram ny kunskap kopplat till skogsfrö- och skogsplantproduktion. Specifikt gäller detta:

- Sjukdomar i skogsplantskolor är ett ökande problem i ett varmare klimat, samtidigt som verktyglådan med växtskyddsmedel minskar. Det gäller såväl sjukdomar på tall och gran men även en ökning på andra produktionsträdslag. Björk, ek, bok, lönn och al har andra sjukdomsproblem jämfört med tall och gran, för vilka kunskapen är mycket begränsad.
- Stöd med att ta fram oberoende studier för KemI för att underlätta bedömningsarbete vid produktgodkännande för mindre användningsområde gällande växtskyddsmedels-ansökningar för skogsplantskolor och fröodlingar.

Mot bakgrund av ovan bedöms en årlig förstärkning av SLU Skogsskadecentrum finansiering om 3 miljoner årligen, dvs 9 mnkr för perioden.

Särskild inventering av ungskog (8.5.3 i SOU 2025:93)

Utredningen föreslår att SLU ges i uppdrag att genomföra en omfattande inventering av ungskogar som underlag för att förbättra prognosinstrument för plant- och ungskogars etablering och utveckling. Dessutom föreslår utredningen att Skogsstyrelsen får ett uppdrag att etablera en fortlöpande övervakning av tillståndet i landets ungskogar.

SLU bedömer att betydande samordningsvinster skulle uppnås om dessa båda aktiviteter integreras och knyts till SLU Riksskogstaxeringen, där viss löpande inventering av ungskogar redan pågår men som skulle behöva utökas för att möta det behov som utredningen påtalar. Ett integrerat system skulle ha fördelen att fortlöpande försörja såväl forskning som statistikproduktion med underlag, samt erbjuda flexibilitet i relation till att nya förnygringsmetoder, t.ex. genom ökad användning av nya trädslag, vilket också föreslås i skogsutredningen (8.3.3 i SOU 2025:93). Riksskogstaxeringen skulle kunna följa såväl positiva effekter av ökad skoglig tillväxt som negativa effekter till följd av eventuella skador och oönskad spridning av främmande trädslag.

Sammantaget bedömer SLU att kostnaden för en sådan utökning av befintlig verksamhet i enlighet med skogsutredningens samlade förslag om utökad ungskogsinventering och användning av främmande trädslag skulle uppgå till 9 mnkr årligen, dvs 27 mnkr för perioden.

PFAS och dricksvatten

Per- och polyflurerade alkylsubstanser (PFAS) är en grupp mycket svårnedbrytbara kemikalier som kan tas upp av både växter och djur. Forskning har kopplat exponering för PFAS till flera miljö- och hälsoproblem och därför vidtas nu åtgärder för att minska risken för exponering av PFAS. Ett viktigt steg är de skärpta gränsvärdena för PFAS i dricksvatten som trädde i kraft den 1 januari 2026¹. Det nya, mycket låga gränsvärdet innebär stora utmaningar för dricksvattenproducenterna och medför stora behov av kostnadseffektiva åtgärder (reningstekniker) för rå- och processvatten.

Vid SLU bedrivs sedan lång tid tillbaka internationellt ledande forskning kring metoder för rening av PFAS i dricksvatten samt lösningar som förhindrar att dessa oönskade ämnen överhuvudtaget hamnar i vatten. Det finns ett stort behov av kostnadseffektiva metoder för tidig upptäckt, rening och övervakning där SLU:s kompetens efterfrågas för att bidra till kostnadseffektiva lösningar för kommuner och övriga samhället².

Det finns en uttalad förväntan på att SLU ska bidra långsiktigt i ett nationellt samarbete med ökad kunskap i de frågor som är kopplade till PFAS³. Skrivelsen är ett erkännande av den kompetens som finns vid SLU och universitetet diskuterar gärna vidare med de aktörer som där pekas ut om vilka förväntningar som finns och vad ett nationellt kompetenscentrum för PFAS och dricksvatten skulle innebära i ljuset av regeringens övriga satsningar. Det som

¹ Den högsta tillåtna halten är nu 4 ng/L för summan av fyra PFAS-föreningar (PFOS, PFOA, PFNA och PFHxS).

² Brev från Sveriges Kommuner och Regioner, daterat 25-02-14, ställt till rektor vid SLU (se bilaga).

³ Brev från Uppsala kommun till Klimat- och näringslivsdepartementet, Landsbygds- och infrastrukturdepartement samt SLU, daterat 2025-02-03, (se bilaga).

föreslås här nedan är emellertid en beräkning utifrån vad SLU kan överblicka utifrån den egna nuvarande verksamheten.

Det pågår ett intensifierat arbete inom flera politikområden på olika nivåer; genom regeringens satsning på PFAS inom ramen för det statliga saneringsanslaget (anslag1:4, utgiftsområde20), Naturvårdsverkets arbete med att minska spridning av PFAS samt ECHA:s förslag om en omfattande PFAS-restriktion inom EU:s kemikalielagstiftning (REACH) och i grundvattendirektivet.

Det saknas idag en systematisk övervakning av PFAS vilket innebär kunskapsbrister om hur stort PFAS-problemet är i Sverige.

Mot denna bakgrund föreslår SLU satsning med fokus på källspårning, övervakning och utveckling av reningstekniker för PFAS i dricksvatten. Syftet är att stärka skyddet för både människors hälsa och miljön genom att förbättra vattenkvaliteten, inte bara vad gäller PFAS, utan även andra svårnedbrytbara och hälsofarliga ämnen.

Det SLU skulle kunna bidra med är:

- a) Tillhandahållande av fullgoda analytiska verktyg för PFAS. Det har nyligen visats att ultrakorta PFAS, såsom TFA, bidrar i mycket hög grad till förorening av råvatten. Definitionen av vilka ämnen som är PFAS ändrades nyligen (OECD 2021), och omfattar numera inte bara kort- och långkedjiga ämnen, utan även ultrakorta PFAS. För en fullgod karakterisering av PFAS i vatten behövs utvecklade metoder och bredare screening för att upptäcka hittills okända PFAS.
- b) Övervakning av käll- och dricksvatten med avseende på PFAS. För att uppnå bättre vattenkvalitet och skydda människor från PFAS-exponering föreslås en systematisk övervakning av PFAS i källvatten som används av såväl stora som små vattenverk med hjälp av traditionella och nya analysmetoder. Det behövs även ett systematiskt uppströmsarbete för att hitta och karakterisera källorna till PFAS för att kunna stoppa utsläpp vid källan och för att kunna kartlägga flöden av PFAS. Dessa insatser bidrar till utveckling av kostnadseffektiva åtgärder för en bättre vattenkvalitet.
- c) Utveckling av kostnadseffektiva reningstekniker för rå- och processvatten med stöd av aktuell forskning. De kraftigt skärpta gränsvärdena för PFAS i dricksvatten innebär stora tekniska utmaningar. SLU föreslår en fortsatt utveckling av tekniker för PFAS-rening genom pilot- och fullskaleprojekt i nära samarbete med vattensektorn och nationella/internationella forskare. Det behövs även mer kunskap om hur renat avloppsvatten och andra typer av tekniskt vatten kan avlasta onödig förbrukning av renat dricksvatten.

Till skillnad från uppdrag till andra myndigheter såsom Livsmedelsverket och Naturvårdsverket fokuserar SLU:s förslag på källspårning, identifiering, övervakning och utveckling av behandlingstekniker inom dricksvattenproduktion med avseende på PFAS. Den forskningspolitiska propositionen 2024/25:60 aviserade en stor satsning på forskning och innovation för en kemikaliesäker framtid i en giftfri cirkulär ekonomi. Målbilden för den

satsningen utgår från erfarenheter av PFAS, men är ett bredare angreppssätt där substitution av farliga ämnen, riskscreening, innovationer, återanvändning och återvinning är exempel som nämns.

Det som SLU framför här är enbart inriktat på PFAS och motiveras av de nu gällande lägre gränsvärdena och samhällets behov av analys- och reningstekniker som följer av de nya regelverken och definitionerna av vad som ska räknas som PFAS.

Kostnader för ovanstående satsning uppgår till 7 mnkr per år, dv. 21 mnkr för perioden.

2 Forskning

Kraftsamling i samverkan med fokus på livsmedelsproduktion; Norra livsnoden	24 mnkr
Ersättning regeringsuppdrag om säl och skarv	4,1 mnkr
Beräknat ökat resursbehov inom forskning	28,1 mnkr

Samverkan Norra livsnoden

På senare år har inte minst effekterna av ett ändrat klimat samt det säkerhetspolitiska läget aktualiserat vikten av inhemsk livsmedelsproduktion i hela landet. "Norra livsnoden" är arbetsnamnet för SLU:s samverkanssatsning i norra Sverige för regional och nationell livsmedelsberedskap. Syftet är att stärka förutsättningarna för ökad livsmedelsproduktion i norra Sverige där SLU:s forskning kan bidra.

Norra Sverige har särskilda klimatomått, geografiska och strukturella förutsättningar som innebär både utmaningar och möjligheter för framtidens livsmedelsproduktion och för den nationella livsmedelsberedskapen. Klimatet i norra Sverige med långa, mörka och kalla vintrar innebär utmaningar både i växtodlingen och i husdjursproduktionen. Framtida förändringar i klimatet förväntas dock ge högre temperaturer och en längre växtsäsong, men prognoserna visar också på att nederbörden, framför allt under höstarna, kommer att öka. En annan viktig utmaning är att vintrarna kommer bli mer instabila, med ökat antal nollgenomgångar. Det ställer större krav på växternas förmåga att tåla is och stående ytvatten.

För att tillvarata dessa möjligheter och hantera utmaningarna, krävs ny kunskap om bland annat produktionssystem, växtmaterial, företagsmodeller, kompetensförsörjning och livsmedelssystemets funktion i ett nordligt klimat. Detta förutsätter forskning och utbildning som bedrivs i nära samverkan mellan akademi, näringsliv och offentlig sektor.

Ett konkret exempel på de specifika förhållandena i norra Sverige är den sortprovning som utförs av SLU och som vanligen finansieras delvis av näringslivet. Förhållandena i Norrland avviker emellertid tydligt från södra delen av landet och skillnaderna är också stora inom området. Övervintringen av vallar är dessutom ett mycket större problem i norr än längre

söderut, varför provningen av nya vallsorter behöver pågå under fler år i norr än de två år som räcker enligt lagstiftningen för sortprovning i övriga Sverige. Marknaden för utsäde är dock liten och intresset från sortförädlare att betala för provningen i norra Sverige är därför begränsat. Sammantaget gör detta att den så viktiga sortprovningen för norra Sverige är underfinansierad.

Under hösten 2025 har SLU haft dialoger med producenter, rådgivarorganisationer, myndigheter och andra organisationer med intresse i livsmedelsproduktionen i norra Sverige. Signalen till SLU har varit tydlig – det finns behov av en sammanhållande funktion för forskning, samverkan och utbildning. Denna nod behöver vara fysisk, men, på grund av de stora avstånden i regionen, även ha en stark digital närvaro. Som en startpunkt för utvecklingen av denna nod avser SLU etablera en samverkanssatsning i norra Sverige för nationell livsmedelsberedskap med fysisk hemvist i Röbäcksdalen (Umeå) där SLU har fastigheter. Där finns också flera företag inom sektorn lokaliserade och tre av SLU:s fakulteter har verksamhet på platsen.

Syftet med noden är att samla och stärka SLU:s kunskapsbidrag om hållbar matproduktion och en förbättrad livsmedelsberedskap. Genom att utveckla forskning och utbildning som tar sin utgångspunkt i regionens förutsättningar kan SLU generera ny kunskap som är relevant även i nationellt och internationellt perspektiv.

Också Jordbruksverket pekar på behovet att stärka den långsiktiga finansieringen av forskning och forskningsinfrastruktur i norr. (SJV:s rapport om förutsättningar och konkurrenskraft för livsmedelsproduktion i norra Sverige, februari 2026.) De föreslår att kanaler etableras så att resultaten från forskning och utveckling ska nå ut till lantbrukarna och andra avnämare. Jordbruksverket konstaterar att det saknas en nod som knyter ihop forskning, utveckling, innovation och rådgivning.

SLU antar rollen att vara drivande i en samverkan enligt Triple Helix modell med fokus på norra Sverige, men där hela SLU:s kompetens ska kunna bidra. Målet är att skapa förutsättningar för bred samverkan baserad på SLU:s kunskap, befintliga aktörer i enlighet med vad som framförs i Jordbruksverkets rapport.

Den finansiering som krävs för satsningen är baserad på erfarenhet från tidigare uppstart av liknande verksamheter (t.ex. Mistra food future). Under 2026 gör SLU insatser för att anpassa lokalerna samt för att lägga grunden för verksamheten.

För att säkra verksamheten på lång sikt är bedömningen att en förstärkning av anslaget på 8 mnkr per år kommer att krävas, dvs 24 mnkr för perioden.

Ersättning för uppdrag om säl och skarv

Regeringen har gett SLU i uppdrag⁴ att genomföra en vetenskaplig studie om hur förändringar av förekomsten av säl och skarv i ett område påverkar återhämtningen av fiskbestånd. Forskningsstudien ska genomföras i områden där SLU redan har kunskap om

⁴ Regeringsbeslut LI2024/01995, LI2025/00281, 2025-02-06.

fiskbestånden, inkluderat rovfiskarter. Under forskningsprojektets genomförande ska uppföljningar göras med fokus på andelen stor fisk.

Den sammanlagda kostnaden för forskningsuppdraget om säl och skarv beräknas uppgå till 10 mnkr. Kostnaderna för SLU den resterande projekttiden beräknas till 3,6 mnkr för 2027 och 0,5 mnkr för 2028, totalt för perioden 4,1 mnkr.

SLU vill uppmärksamma regeringen på att specifika forskningsuppdrag generellt sett påverkar möjligheterna till universitetets egna inomvetenskapliga prioriteringar genom att de gör anspråk på viss kompetens. På så sätt påverkas verksamheten, i detta fall inom det akvatiska området indirekt - även i de fall uppdragen är finansierade.

3 Utbildning

SLU fokuserar på strategisk studentrekrytering och ett stärkt utbildningsutbud inför kommande 3-årsperiod.

Rekryteringen till SLU:s utbildningar är en angelägen och aktuell fråga. Det råder kompetensbrist inom flera sektorer som SLU utbildar för och SLU:s studenter är efterfrågade. Kompetensbehovet finns på flera håll; inom både offentlig och privat sektor samt för SLU:s egen kompetensförsörjning av framtidens forskare och lärare. Det gäller kompetenser inom områden som livsmedels- och skogsproduktion, den gröna omställningen, miljö- och klimatområdet samt naturresursutnyttjande.

Det vikande söktrycket till vissa grundutbildningar har medfört att diskussionerna om både studentrekrytering och SLU:s utbildningsutbud intensifierats, såväl internt som i möten med olika avnämare. Under 2025 avslutades en bred översyn av formerna för studentrekrytering och under 2026 kommer utbildningsutbudet att genomlysas.

Medel för studentinflytande

Budgetpropositionen för 2024 innebar att regeringen minskar stödet till studentinflytande med 20 miljoner kronor från år 2026. Besparingen innebär att stödet nu är 99 kr per student vilket är den lägsta nivån sedan studentkårsreformen genomfördes. Den rekommenderade nivån från UKÄ:s utvärdering av studentinflytande var tre gånger högre.

SLU vill starkt betona betydelsen av väl fungerande, livaktiga och självständiga studentkårer som kan medverka i utbildningsbevakning och kvalitetsarbete. Studenternas perspektiv är ofta avgörande för att identifiera behov av förnyelse och driva på utvecklingen av utbildningarna. Studentkåren fyller en mycket viktig funktion när det gäller att utse representanter för att bemanna beredande och beslutande organ, där studentmedverkan är central, inte minst för att högskolorna ska kunna leva upp till högskolelagens krav på studentinflytande.

SLU avsätter redan idag medel för att täcka kårernas kostnader utöver de medel som kommer via Kammarkollegiet. Det är dock en principiellt viktig fråga att kårerna står självständiga från universitetet.

Sveriges förenade studentkårer (SFS) och Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har lämnat en skrivelse till regeringen⁵ vari påtalas att besparingen riskerar att få konsekvenser för kvaliteten på högre utbildning. SLU står bakom denna skrivelse.

4 Tillgängliggörande av regelverk

Vid SLU tillgängliggörs bindande regler för verksamheten, inklusive föreskrifter samt i förekommande fall allmänna råd, genom digital publicering i universitetets styrande dokument som nås via universitetets hemsida. Forskarutbildningen har en egen portal på webben och för grundutbildningen finns Utbildningshandboken. Kurs- och utbildningsplaner för grundutbildningen registreras i särskild ordning och nås via kursdatabas och respektive utbildningars webbsidor.

5 Tabeller

- 1 Verksamhet/ finansiering
- 2 Avgiftsbelagd verksamhet
- 3 Verksamhetsinvesteringar
- 4 Särskild information om investeringar
- 5 Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar

⁵ [Skrivelse till regeringen avseende behovet av stöd för studentinflytande](#), SUHF och SFS 2024.